

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

28 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Liliana Catan

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Ion Guzun

juducând, fără participarea părților, recursurile ordinare declarate de către avocatul Sergiu Russ în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2017 în cauza penală în privința lui

Țîmpeu Andrei xxxx, născut la xxxx,
originar din r-nul xxxx, sat. xxxx, domiciliat în
mun. xxxx, str. xxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Instanța de fond - 17.02.2015 - 05.08.2016;

Instanța de apel - 13.09.2016 - 13.06.2017;

Instanța de recurs - 20.10.2017 - 28.11.2017,

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 05 august 2016, Țîmpeu Andrei fost achitat în acuzarea adusă în baza art. 360 alin. (1) Cod penal și art. 361 alin. (2) lit. d) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, prin rechizitoriu Țîmpeu Andrei este învinuit în aceea că, la 05 martie 2013, cunoscând faptul că concubina sa, Ciobanu Alla, este angajată la SRL „SV Nord” în calitate de contabil și dispune de ștampila întreprinderii, a luat ștampila fără acordul acesteia și a aplicat-o pe contractul nr. 05/03/13 din 05 martie 2013.

Tot el, Țîmpeu Andrei este învinuit în aceea că, la 05 martie 2013, nefiind angajat la SRL „SV Nord” fără permisiunea directorului, a tipărit la calculatorul concubinei sale, Ciobanu Alla, contractul de vânzare-cumpărare nr. 05/03/13 din 05 martie 2013, a aplicat ștampila ce aparținea SRL „SV Nord” și a falsificat semnătura din numele directorului SRL „SV Nord”, Alexandru Surugiu, după care a încheiat

contractul în cauză cu SRL „Taliana Agro”, însușind mijloace bănești în sumă de 6000 EURO, care conform cursului BNM echivala cu 95881 lei.

3. Nefiind de acord cu sentința procurorul a atacat-o cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Țîmpeu Andrei să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. d) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și recunoscut culpabil de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 360 alin. (1) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa sub formă închisoare pe un termen de 2 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Potrivit prevederilor art. 84 Cod penal, pedeapsa definitivă lui Țîmpeu Andrei de stabilit sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa cu închisoarea să fie suspendată condiționat pe un termen de 2 ani.

În apel a invocat că, sentința de achitare este neîntemeiată, iar în cadrul examinării cauzei penale de către instanța de fond, vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor imputate a fost dovedită integral prin totalitatea probelor administrate în cadrul urmăririi penale și examinate în cadrul ședințelor de judecată, care însă au fost eronat apreciate, unele chiar ignorate de către instanță.

3.1. Împotriva sentinței a depus apel avocatul Savițchi Pavel în numele părții vătămate Sandu Natalia, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei, cu adoptarea unei decizii prin care inculpatul să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 360 alin. (1) Cod penal și art. 361 alin. (2) Cod penal, cu stabilirea pedepsei în limitele prevăzute de Codul penal și încasarea de la Țîmpeu Andrei în beneficiul părții vătămate Sandu Natalia, a cheltuielilor de asistență juridică suportate, în sumă de 15 000 lei.

În motivarea cerințelor a invocat că:

- sentința de achitare este neîntemeiată;
- de către organul de urmărire penală au fost prezentate instanței suficiente probe care demonstrează vinovăția inculpatului, or, acesta a recunoscut că a aplicat ștampila întreprinderii și a întocmit din numele acesteia contractul de vânzare-cumpărare din 05.03.2013;

- de către inculpat au fost săvârșite infracțiunile prevăzute la art. 360 alin. (1) Cod penal și art. 361 alin. (2) Cod penal, organul de urmărire penală prezentând suficiente probe în acest sens, care neîntemeiat nu au fost luate în considerație de către instanța de fond;

- deși în cadrul examinării cauzei penale s-a prezentat instanței contractul de asistență juridică și bonurile fiscale, care confirmă cheltuielile de asistență juridică suportate, acestea nu au fost luate în considerație de către instanță, ultima sugerând

părții vătămate să se adreseze în ordine civilă pentru recuperarea acestor cheltuieli. Partea vătămată a considerat inoportună procedura de recuperare a cheltuielilor de asistență juridică suportate, în ordine civilă, deoarece adresarea în instanță implică timp și cheltuieli suplimentare, care sunt inutile, ori instanței de judecată i-au fost prezentate toate probele necesare, în vederea expunerii pe marginea acestei chestiuni.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2017 au fost admise apelurile declarate, casată sentința instanței de fond și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Țîmpeu Andrei a fost recunoscut vinovat și condamnat:

- în baza art. 360 alin. (1) Cod penal la 1 (unu) an închisoare;
- în baza art. 361 alin. (2) lit. d) Cod penal la 1 (unu) an închisoare.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate i s-a stabilit lui Țîmpeu Andrei pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 1 (unu) an 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

S-a încasat din contul lui Țîmpeu Andrei în beneficiul lui Sandu Nicolae cheltuieli de asistență juridică în mărime de 15 000 (cincisprezece mii) lei.

4.1. Analizând totalitatea de probe acumulate și apreciindu-le, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, Colegiul penal **a constatat**:

La 05 martie 2013, Țîmpeu Andrei cunoscând faptul că concubina sa, Ciobanu Alla, este angajată la SRL „SV Nord” în calitate de contabil și dispune de ștampila întreprinderii, a luat ștampila fără acordul acesteia și a aplicat-o pe contractul nr. 05/03/13 din 05 martie 2013.

Tot el, Țîmpeu Andrei este învinuit în aceea că, la 05 martie 2013, nefiind angajat la SRL „SV Nord” fără permisiunea directorului, a tipărit la calculatorul concubinei sale, Ciobanu Alla, contractul de vânzare-cumpărare nr. 05/03/13 din 05 martie 2013, a aplicat ștampila ce aparținea SRL „SV Nord” și a falsificat semnătura din numele directorului SRL „SV Nord”, Alexandru Surugiu, după care a încheiat contractul în cauză cu SRL „Taliana Agro”, însușind mijloace bănești în sumă de 6000 EURO, care conform cursului BNM echivala cu 95881 lei.

Cu toate că inculpatul și-a recunoscut parțial vina, Colegiul penal a considerat că vina lui se probează prin declarațiile părții vătămate, a martorilor Bubuic Ludmila, Surugiu Alexandru, Cioban Alla, precum și prin materialele administrate la cauza penală.

În urma verificării probelor, instanța de apel a ajuns la concluzia că, argumentele procurorului cu privire la vinovăția inculpatului, invocate în apelul depus împotriva sentinței de achitare sunt fondate, precum și argumentele din apelul

avocatului în numele părții vătămate, deoarece instanța de fond a dat o apreciere eronată situației de fapt și de drept constatate în cadrul cercetării judecătorești și prin urmare, acțiunile inculpatului se încadrează în baza art. 360 alin. (1) Cod penal, după semnele calificative: *luarea ștampilelor aparținând întreprinderilor indiferent de tipul de proprietate sau forma juridică de organizare*; și în baza art. 361 alin. (2) lit. d) Cod penal - *confeccionarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, soldate cu daune în proporții mari intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice*.

Colegiul penal, la aprecierea categoriei și măsurii de pedeapsă, în conformitate cu prevederile art. 7, 61, 75, 76 și 77 Cod penal, a ținut cont de gradul prejudiciabil și pericolul social al infracțiunii, de persoana inculpatului, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra vinovatului.

Astfel, reieșind din circumstanțele cauzei, ținând cont de faptul că, pedeapsa penală are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane, luând în considerație că inculpatul a comis două infracțiuni grave, anterior nejudicat, este încadrat în câmpul muncii, și-a recunoscut vina parțial, a cauzat un prejudiciu în proporții mari, se eschivează de la examinarea cauzei penale în privința sa, fiind anunțat în căutare de către instanța de apel, circumstanțe atenuante sau agravante nu s-au stabilit, Colegiul a considerat, că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă doar prin aplicarea unei pedepse penale privative de libertate în limitele prevăzute de sancțiunea art. art. 360 alin. (1) și 361 alin. (2) lit. d) Cod penal.

Totodată, ținând cont că la materialele cauzei au fost anexate probe ce confirmă sumele achitate de către partea vătămată, administrator al SRL „SV-Nord”, pentru serviciile de asistență juridică, conform bonurilor de plată seria XL nr. 979652 din 17.02.2015 (f.d. 216, vol. I) și seria XL nr. 979654 din 24.02.2015 (f.d. 217, vol. I), instanța de apel a stabilit cu certitudine faptul că, parte vătămată a suportat cheltuieli în sumă totală de 15 000 lei pentru serviciile juridice acordate de către avocatul ales a acesteia, în temeiul contractului de asistență juridică nr. 002 din 17.02.2015 (f.d. 214-215, vol. I) și din aceste considerente, apelul avocatului în numele părții vătămate cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică a fost admis integral.

5. La 18.08.2017, împotriva deciziei recurs ordinar a declarat avocatul Sergiu Russ în numele inculpatului, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței instanței de fond sau dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

5.1. Ulterior, la 01.09.2017, avocatul Sergiu Russ în numele inculpatului, a depus recurs suplimentar, în care a invocat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 7) și 8) Cod de procedură penală, indicând aceleași solicitări.

6. Asupra recursurilor declarate a depus referință procurorul, expunându-se întru inadmisibilitatea acestora, ca fiind vădit neîntemeiate.

7. Judecând recursurile ordinare și verificând legalitatea hotărârii atacate în baza materialelor din dosar, Colegiul penal lărgit conchide că acestea urmează a fi respinse din următoarele considerente.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, *judecând recursul instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.*

Conform art. 422 Cod de procedură penală, *termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.*

După cum rezultă din materialele dosarului, cauza penală a fost judecată în ordine de apel în lipsa inculpatului, care conform încheierii Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16.05.2017 a fost anunțat în căutare, însă cu participarea avocatului inculpatului, în prezența căruia a fost pronunțat dispozitivul deciziei la 13.06.2017 și anunțat că la 11.07.2017, va avea loc pronunțarea deciziei motivate, dată la care avocatul nu s-a prezentat, din motive necunoscute (f.d. 86, vol. II).

Prin urmare, aceste momente certifică faptul că termenul de 30 de zile de contestare cu recurs ordinar al deciziei instanței de apel stabilit de art. 422 Cod de procedură penală nu a fost respectat, deoarece recursurile ordinare au fost declarate de avocat abia la 18.08.2016 și respectiv, 01.09.2017, prin urmare, Colegiul penal consideră că recursurile au fost depuse peste termen, or, termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca fiind declarat peste termen, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

În atare împrejurări, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel a expirat la 11.08. 2017, iar avocatul a avut reala posibilitate de a face cunoștință cu materialele cauzei penale și de a declara recurs în termenul stabilit de lege.

În această ordine de idei, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție consideră, că recursurile ordinare declarate de avocat în numele inculpatului se resping, ca fiind inadmisibile, deoarece au fost declarate peste termen.

8. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Respinge ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de către avocatul Sergiu Russ în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2017, în cauza penală în privința lui Țîmpeu Andrei, cu menținerea hotărârii atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 19 decembrie 2017.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Liliana Catan

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Ion Guzun